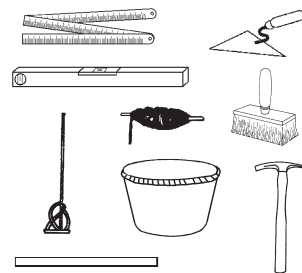

STAVBA ZDÍ A JEJICH OPRAVY

Informace

● Stupeň obtížnosti

0 1 2

● Vynaložené úsilí

0 1 2

● Materiál

Tvárnice, malta.

● Časová náročnost

Na 1 m² zdi postavené z velkoformátových tvárnic budete v případě usazení do běžné malty potřebovat přibližně 1–1½ hodiny, v případě tenkovrstvého usazení méně.

● Úspora

Na 1 m² ušetříte přibližně 600 Kč.

Stavby potřebují dobrý nosný základ, např. základovou desku, základové pásy nebo betonový povrch.

Pracovní instrukce k budování zdi platí i pro všechny druhy vyzdívek, které jsou popsány v předchozích kapitolách. Platí následující pravidla: Čerstvá malta nesmí zmrznout, neboť tak nemůže být zaručeno její vytvrzení. Čerstvá malta musí být chráněna před deštěm vhodným přikrytím. Doba tuhnutí činí s ohledem na druh malty a na počasí jeden až tři dny. Před nanesením malty je nutné stavební podklad zbavit volně ležících stavebních dílů a nečistot. Před započatím práce se pokuste odhadnout, jak se dostanete rychleji k cíli, vzhledem k druhu tvárnic a co nejmenšímu množství činnosti spojených s opracováním.

1–2 Při stavbě zdi postupujte následovně: Den předem vyhladte na stavebním základu drobné nerovnosti (nad 2 cm) nanesením malty nebo pomocí vyrovnávacího materiálu. Rovnoměrně naneste vrstvu malty do výšky přibližně 2 cm, velmi suché podklady je potřeba předem navlhčit. Rohové tvárnice položte do malty a podél nataženého provázku vyrovnajte také první řadu tvárnic. Tvárnice upravte do správné vodorovné i svislé polohy. Pokud je nutné vyrobiť izolační vrstvu, můžete do malty položit např. písek posypanou krytinovou lepenku a následně naneste další vrstvu malty (viz str.

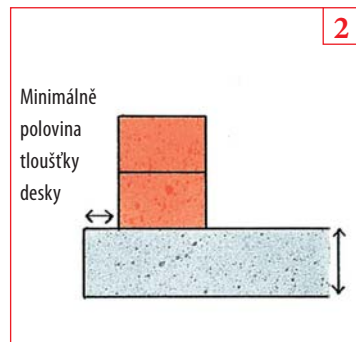
10). Na základovou desku je třeba zdívo od okraje položit ve vzdálenosti, která činí polovinu tloušťky desky.

3 Nyní můžete navýšit rohové části: v případě menších formátů navrشته na sebe přibližně 6–8 vrstev tvárnic, u větších formátů 4–6 vrstev. Rohy upravte pomocí vodováhy a pomocí zednického pravítka zkontrolujte kolmicu. Meziprostory nyní vyplňte tvárnicemi podle vodícího provázku.

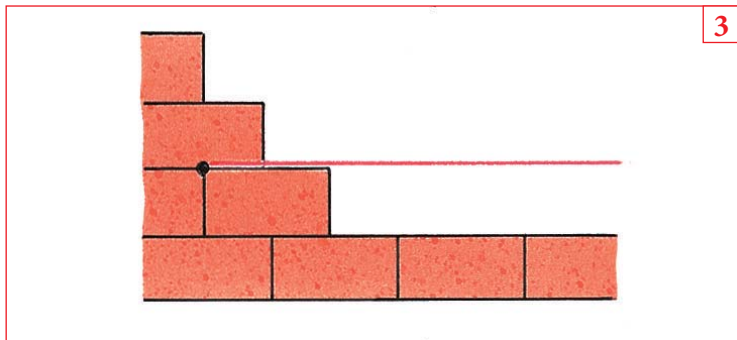
4 Zdi se staví na tzv. vazbu, tj. styčné spáry je třeba přes sebe přeložit. Základní pravidlo zní: Přesah spár musí činit minimálně 0,4-násobek hodnoty výšky tvárnice, v každém případě více než 4,5 cm (u malých formátů). U tvárnic o výšce 23,8 cm je překrytí spár přibližně 10 cm, při výškách 11,3 a menších minimálně 4,5 cm. V praxi

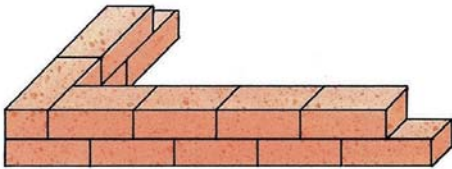
1

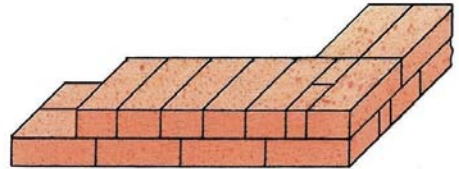
2

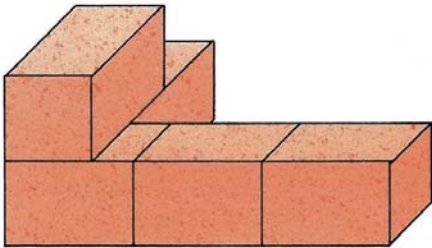
3

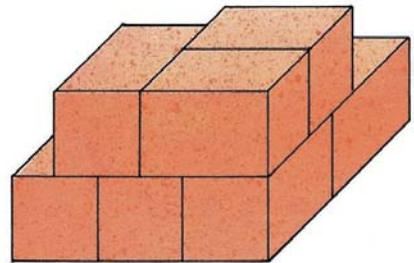
Tloušťka zdi 11,5 cm

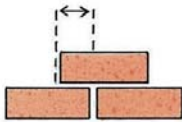
Tloušťka zdi 24 cm

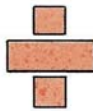
Tloušťka zdi 24 cm

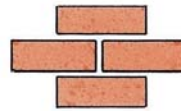
Tloušťka zdi 36,5 cm

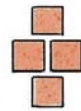
Přesah spár

Křížová vazba

Běhounová vazba

Vazáková vazba

se však často používá větších spárových překrytí.

Při použití tvárnice malých rozměrů (do výšky 11,3 cm) činí překrytí spár většinou polovinu délky nebo šířky, takže 12 cm nebo 6,25 cm. Tímto způsobem lze vyřešit také rohová spojení. V případě, že mají tvárnice větší a velké rozměry, činí přesah většinou jednu třetinu délky tvárnic nebo polovinu šířky tvárnic (přibližně 12,5 cm). Pokud se jedná o režné zdivo, je možné prostřednictvím vědomého rozmístění tvárnic docílit mnoha rozmanitých podob. Nejdůležitější typy propojení zdí si můžete prohlédnout na obrázku na straně 53: křížová, běhounová a vazáková vazba.

5–6 Při budování rohů do výšky pravidelně prověřujte pomocí vodováhy a vodovážné latě vertikální a vodorovnou linii zdi (viz strana 33). V případě běžného nanášení malty si pomocí měřičské latě (zednické pravítko na cejchování mezer, které naplníte maltou) zkontrolujte, zda zdivo na všech místech navyšujete rovnoměrně.

7 Pokud chcete, aby zeď probíhala ve správné rovině, tedy aby stála „v jedné čáře“, jak říká odborník, je potřeba použít provázek, který napnete mezi dva vystavené rohy, a který nesmí být prověšený a na žádném

místě nepřiléhá. Můžete ho připevnit na hřebík nebo na dřevěnou hmoždinku a zatížit těžkým kamenem. Pokud konce provázku opatříte gumovým kroužkem, budete moci provázek lépe napnout. Pokud budete zdivo pokládat přesně podle linie provázku, zaručeně se vám podaří s ohledem na přesné kolmé zdi vybudovat také přesné příčné zdi.

V případě, že je potřeba provést malé úpravy šířky spár, můžete použít běžnou maltu, avšak v tomto případě se jedná pouze o milimetrové úpravy.

8 Při výstavbě režného zdiva je potřeba u spár zachovávat obzvláště přesné rozměry. Práci si v tomto případě můžete usnadnit pořízením zednické šablony, kterou lze v některých prodejnách se stavebninami zakoupit. Pokud chcete docílit pravidelného umístění ložných spár, existuje pro ulehčení práce maltovací rámeček (s lehkým převýšením), který si z 1,5 cm vysokých prkének a za pomoci dvou rýsovacích úhelníků můžete vyrobit sami.

9–12 Zdi odbočující od hlavní zdi vyžadují provedení perforací, přičemž toto vedlejší zdivo zasahuje do hlavní zdi zpravidla do hloubky 12 cm.

Při stavbě zdí do výšky je možné si předem naplánovat vhodné úspory,

keré lze použít na pozdější vyzdívání. Do úvahy přichází také zoubkované tvarové spoje. Pokud se jedná o zdi, u kterých se takový postup vysloveně připouští, můžete použít postup tupého (rovného) spojení: Do spáry opatřené maltou se vloží speciální ztužující spony, které nakonec připojení zdi udrží. Takovou vazbu můžete vytvořit také při použití tvárnice z různého materiálu. Ztužující spony by se měly ohnout až k vnitřním stěnám, aby se zabránilo poraněním. Při vyřezávání otvorů do zdi, kde byly použity odlišné rozměry tvárnice, je třeba dbát na to, aby se vám podařilo docílit průchodnosti spár.

13 Na opravy zdi je vhodné použít vyzdívací a opravářskou maltu v menších baleních. Pokud byste chtěli provést výměnu tvárnice, je potřeba opatrně odstranit starý stavební prvek a maltu ze spár. Naneste novou maltu, vtiskněte tvárnici do mezery a poškozená místa utěsněte maltou. V případě, že byste chtěli opravit cihlovou obvodovou zeď, je vhodné použít strukturované cihly posypané pískem, které se lépe přizpůsobí staré struktuře tvárnice.

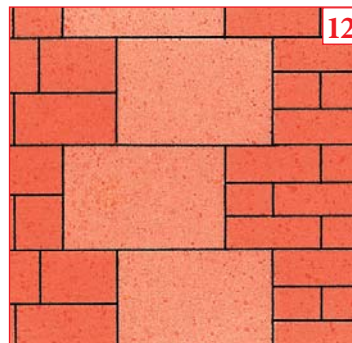
8

11

9

12

10

13